

Sideettevõtete järelevalve

Järelevalve viidi läbi oktoober-detsember 2015 Andmekaitse Inspektsiooni omaalgatusliku riikliku järelevalvena, eesmärgiga kontrollida sideettevõtete tegevuse vastavust isikuandmete kaitse seadusele (edaspidi IKS)¹ ja elektroonilise side seadusele (edaspidi ESS)².

Järelevalve keskendus kolmele põhilisele aspektile sideteenuse klientide isikuandmete töötlemisel sideettevõtete poolt:

- 1) Inspektsioon soovis hinnata sideettevõtetes isikuandmete kaitseks rakendatud üldisi infoturbe meetmeid ja ettevõtte töötajate infoturbealase väljaõppe korraldust;
- 2) Inspektsioon soovis selgitada välja sideettevõtete poolt kasutatavad isikuandmete volitatud töötajad (teised ettevõtteid, kes lepingu alusel töötlevad, säilitavad, arhiveerivad või hävitavad kogutud isikuandmeid);
- 3) Inspektsioon soovis hinnata elektroonilise side seaduse alusel sideettevõtetele pandud kohustuste täitmist. Selleks on ühelt poolt kohustus pidada arvestust sideteenuse osutamise käigus toimunud isikuandmetega seotud rikkumiste kohta³ ning teisalt kohustus teavitada nendest rikkumistest Andmekaitse Inspektsiooni⁴;

Järelevalve viis läbi Andmekaitse Inspektsiooni andmeturbeekspert Andrus Altmeri.

Järelevalve viidi läbi järgmiste Eestis tegutsevate sideettevõtete üle: AS STV, Elisa Eesti AS, Linxtelecom Estonia OÜ, AS Starman, Tele2 Eesti AS, Televõrgu AS (kuulub 100% Tele2-le) ja AS Telset. Oma valimis lähtus inspektsioon nii omapoolsest mõjuhinnangust sideettevõtetele, kui ka soovist kaasata järelevalvega neid ettevõtteid, kellega senine kontakt on olnud napp. Üks suurimatest Eestis tegutsevatest sideettevõtetest – AS Eesti Telekom – jäi valimist välja, kuna on olnud juba eelnevalt kaasatud inspektsiooni samasisulistesse tegevustesse.

Inspektsiooni poolne informatiivne tagasiside kõikidele järelevalvesse kaasatud sideettevõtetele anti koos järelevalve lõpetamise teatisega detsembris 2015.

Isikuandmete kaitseks rakendatavate infoturbe meetmete kohustus tuleneb IKS-ist⁵, mis olles piisavalt üldsõnaline, paneb vastutuse isikuandmete kaitse eest sideettevõtetele. Infoturbe meetmete põhjalikum audit ei olnud käesoleva järelevalve eesmärgiks, nii piirdus tagasiside inspektsiooni poolt peamiselt soovitud tegevuse korrastada ettevõtete sisemist infoturbealast dokumentatsiooni.

Volitatud töötajate väljaselgitamise käigus saadud informatsiooni valguses paneb inspektsioon sideettevõtetele südamele, et nood jätkuvalt teavitaksid oma kliente kõikidest volitatud töötajatest, kellele klientide isikuandmeid edastatakse. Inspektsiooni senine kogemus ja sellesisuliste kaebuste arv kinnitab, et klientidele tuleb ebameeldiva üllatusena nende isikuandmete edastamine näiteks sideettevõtetele partnersuhetes olevatele inkassofirmadele.

Järelevalve käigus pidi inspektsioon mõnele sideettevõttele ka meelde tuletama ja selgitama ESS tulenevate kohustuste täitmist, eelkõige kohustust teavitada inspektsiooni isikuandmetega seotud rikkumistest. Üldiselt on olukord isikuandmete kaitsega sideturul hea, sideettevõtted tunnetavad vastutust nende hallata olevate isikuandmete eest ning rakendavad vajalikke turvameetmeid. Siiski tasub meeles pidada, et ebameeldivusi juhtub ning klientide isikuandmete eest on vastutavad sideettevõtted.

¹ https://www.riigiteataja.ee/otsingu_tulemus.html?sakk=kehtivad&otsisona=IKS

² https://www.riigiteataja.ee/otsingu_tulemus.html?sakk=kehtivad&otsisona=ESS

³ ESS § 102¹

⁴ Samas lg 2

⁵ IKS §25